

**ústav pro studium
totalitních režimů**

Čj.: USTR 1-10/2017

Praha, 7. prosince 2017

Počet listů: 5

Zápis z 10. jednání Rady Ústavu pro studium totalitních režimů

Datum a místo zasedání: 4. 12. 2017, 16.00 hod., ÚSTR

Rada Ústavu: Zdeněk Bárta, Emilie Benešová, Jan Bureš, Michal Uhl, Eduard Stehlík, Lukáš Jelínek

Ústav pro studium totalitních režimů: Zdeněk Hazdra, Ondřej Matějka, Jaroslava Rákosníková, Michael Pelíšek

Archiv bezpečnostních složek: Světlana Ptáčníková

Zápis vyhotovila: Jana Lišková

Program jednání:

- 1. Schválení programu**
- 2. Verifikace zápisu z 9. jednání**
- 3. Kontrola úkolů**
- 4. Evaluace vědecké činnosti ÚSTR**
- 5. Plán činnosti na rok 2018**
- 6. Různé**

Ad 1) Schválení programu

Předsedkyně Rady Ústavu E. Benešová zahájila v 16.15 hod. 10. jednání Rady ÚSTR v roce 2017, poslední jednání v tomto složení, a následně představila program jednání.

Vzhledem k tomu, že nikdo z přítomných členů Rady Ústavu neměl k navrženému programu připomínky či návrhy k doplnění, dala E. Benešová o jeho znění hlasovat.

Usnesení: Program byl schválen v navrženém znění.

Hlasování: 6 pro (jednomyslně)

Ad 2) Verifikace zápisu z 9. jednání

E. Benešová vyzvala členy Rady Ústavu k vyjádření připomínek k zápisu z 9. jednání. Další připomínky nebyly vzneseny.

Usnesení: Rada Ústavu schvaluje zápis z 9. jednání Rady ÚSTR v roce 2017 v předloženém znění.

Hlasování: 5 pro, 1 se zdržel

Ad 3) Kontrola úkolů

Radě Ústavu byl předložen přehled zadaných úkolů a jejich plnění:

> Informovat o postupu prací v rámci rekonstrukce budovy ÚSTR

Z. Hazdra připomněl, že stále probíhá šetření o statické budovy, na jehož základě se odvinou další práce.

Ad 4) Evaluace vědecké činnosti ÚSTR

E. Benešová připomněla, že na minulém jednání již byly předloženy detailní podklady k evaluaci, ke kterým měli členové Rady ÚSTR zaslat své případné připomínky emailem. Osobně podklady pochválila a poděkovala za množství práce, které bylo s jejich přípravou spojeno. Následně se otázala, v čem se finální verze liší od té minulé.

O. Matějka zopakoval, že evaluaci se ÚSTR definitivně přihlásí k vědecké identitě. V letech 2013-2014 proběhla již tzv. malá evaluace, která ve svých závěrech předpokládala provedení velkého nezávislého a mezinárodního zhodnocení. Představovaná evaluace by měla proběhnout v příštím roce podle modelu AV ČR. Tímto modelem se inspirovala i Rada vlády pro vědu, výzkum a inovace, jedná se tudíž o široce respektovaný postup. Evaluace je projektována dvoukolově. V prvním kole zhodnotí vybrané písemné výsledky (cca 130 výstupů) vždy dva zahraniční hodnotitelé. Každý z nich udělí známku 1-5 dle nastavených kritérií. Závěrečná zpráva z této fáze bude podkladem pro 2. kolo, ve kterém oborová komise zhodnotí i způsob řízení, financování, spolupráci a podíl externích prostředků. Vzdělávání bude zahrnuto v obou kolech. Zástupce vzdělávací oblasti bude rovněž i členem odborného panelu. V rámci druhého kola bude posuzováno rovněž i naplňování poslání z hlediska veřejného zájmu. Náklady na evaluaci byly vyčísleny cca na 1,5 mil. Kč. Cílem je zjistit odbornou úroveň pracovníků, týmů, oddělení i celé instituce. Výsledky bude možné porovnat s AV ČR. Klíčové je evaluaci pravidelně opakovat v pětiletých intervalech, jen tak se ukáže, jaká opatření vedou ke zlepšení. Smyslem evaluace je tedy opora pro budoucí řízení. Dále O. Matějka vysvětlil, že členům Rady byly předloženy principy evaluace a dále jednotlivé přílohy, které se svým číselným označením odkazují na konkrétní odstavce v principech. Nutno však počítat s průběžným zpřesňováním dokumentů v průběhu procesu dle řešení sporných otázek. Tato práce bude úkolem koordinačního týmu, ve kterém budou jak zástupci vedení, tak Vědecké rady ÚSTR. Dále O. Matějka vysvětlil, že v souvislosti s evaluací bude vyvinut počítačový systém pro komunikaci s hodnotiteli a bibliometrickou analýzu, který bude možné do budoucna nadále využívat např. v rámci posudkového a recenzního řízení.

Z. Bárta se otázal, zda vedení Ústavu předpokládá, že za hodnocených deset let existence Ústavu bude vidět určitý posun v kvalitě.

O. Matějka souhlasil, že posun by měl být vidět, nicméně desetileté období je dlouhé. Bude proto nutné zahrnout i výstupy těch, kteří na Ústavu již nepůsobí, neboť jinak by došlo ke zkreslení výsledků. Současné vedení nicméně pracuje na zvědečtění soustavně (projektové řízení, výběrová řízení na badatelské pozice, externí financování), což by se v evaluaci projevit mělo. Dále O. Matějka vysvětlil, že od poslední byly mezi podklady doplněny prováděcí přílohy – např. anglická verze pokynů pro hodnotitele. Dále došlo k aktualizaci rozpočtu a zpřesnila se i formulace principů. Na základě vnitřních debat byla zapracována celá řada podnětů, v základních obrysech se ale plánovaná evaluace od AV ČR neliší.

J. Bureš se otázal, jaká jsou kvantifikovatelná kritéria a jaké možnosti hodnotících závěrů.

O. Matějka vysvětlil, že rozměr kvantity je zahrnut v několika momentech – v 1. kole bude předložen omezený počet výsledků, který bude hodnocen známkou 1-5 (kritéria jsou popsána v dokumentaci), každý výsledek bude mít jako přílohu bibliometrickou analýzu či komentář, o jaký typ výsledku se jedná (místo Web of Science, který není pro českou historii signifikantní, budou citace a recenze sesbírány ručně); ve druhém kole bude pro závěrečnou zprávu pokladem celková bibliometrická analýza výkonu instituce. Dále připomněl, že evaluace primárně hodnotí kvalitu, nikoliv kvantitu, tu naopak sleduje RIV.

Usnesení: Rada Ústavu schvaluje předložené dokumenty týkající se evaluace vědecké činnosti Ústavu a ukládá řediteli zahájit v roce 2018 evaluaci na základě těchto předložených a schválených dokumentů.

Hlasování: 6 pro (jednomyslně)

Ad 5) Plán činnosti na rok 2018

Z. Hazdra informoval členy Rady, že do předložené verze Plánu činnosti byl nově doplněn Ediční plán na rok 2018. V souvislosti s tím upozornil, že ačkoliv bylo často kritizováno, že Ústav publikuje více publikací z mimoústavní produkce, Ediční plán jasně dokládá, že více než 90% plánovaných výstupů pochází z práce ÚSTR (logicky s výjimkou překladů).

E. Benešová pochválila, že struktura již byla dovedena k dokonalosti a není tedy co měnit. Následně vyjádřila naději, že i Rada Ústavu v novém složení zachová pravidlo půlročních revizí Plánu činnosti, které zohlední neočekávané změny.

Usnesení: Rada Ústavu schvaluje Plán činnosti Ústavu na rok 2018 v předloženém znění.

Hlasování: 6 pro (jednomyslně)

Ad 6) Různé

E. Benešová navrhla udělit řediteli Ústavu odměnu ke konci roku (výplata za listopad) ve výši jednoho měsíčního platu.

Hlasování: 6 pro (jednomyslně)

Z. Hazdra za navrženou odměnu poděkoval a podotkl, že výsledky Ústavu jsou prací nejen jeho, ale i všech kolegů, kterým touto cestou poděkoval za jejich nasazení. Především vyzdvihl úsilí O. Matějky, který měl mnoho práce s přípravou evaluace.

E. Benešová připomněla, že 5. 12. 2017 končí mandát M. Uhlovi, E. Benešové a L. Jelínkovi. Vzhledem k tomu, že Rada Ústavu tím přijde jak o předsedkyni, tak místopředsedu, upozornila, že dle Jednacího řádu je ředitel Ústavu povinen svolat jednání Rady ÚSTR do patnácti dnů od zvolení nových členů.

Z. Hazdra v této souvislosti navrhl termín příštího jednání na 20. 12. 2017 ve 14.00 hod.

E. Benešová doporučila nově zvoleným členům Rady Ústavu předložit základní interní předpisy (Jednací řád Rady Ústavu a Řád, kterým se stanoví pravidla pro přípravu vnitřních předpisů v oboru působnosti Rady Ústavu), Koncepti vědeckého zaměření a Koncepti vzdělávací a popularizační činnosti ÚSTR a další normativní a koncepční dokumenty.

M. Uhl poděkoval v souvislosti s koncem svého mandátu za spolupráci. Funkční období zhodnotil jako intenzivních pět let a zamyslel se nad tím, v jaké situaci instituci převzal a v jaké ji předává. Připomněl, že od počátku neměl v úmyslu kandidovat na tuto pozici opakovaně. Využil proto této příležitosti, aby konstatoval, že dle jeho soudu je ÚSTR nyní stabilizovanější. Poděkoval proto Z. Hazdrovi i ostatním za způsob, jakým instituci vedou, a podotkl, že dostává pozitivní zpětnou vazbu z různých okruhů. Odklon od aktivistického pojetí Ústavu dostává dle jeho soudu sluchu napříč politickým spektrem, čímž se správnost zvolené cesty potvrzuje. Pevně věří, že nastolený trend se podaří udržet i do budoucna. Na závěr poděkoval ještě jednou všem členům Rady ÚSTR za spolupráci.

L. Jelínek podotkl, že na konci svého funkčního období je s výsledkem společné práce mnohem spokojenější, než na začátku předpokládal. Nečekal, že se povede tolik. Nyní Ústav dělá práci, která má smysl, ne jen cirkus. Je velmi rád, že příprava evaluace byla dotažena do konce. Informoval přítomné, že dle jeho osobní zkušenosti je pohled zákonodárců na ÚSTR příznivý a střízlivý, což považuje za velký úspěch a doklad, že se instituci podařilo stabilizovat nejen ve vědecké, ale i v politické oblasti. Považuje za důležité, že státní reprezentace má k instituci důvěru a doufá, že Radě Ústavu se i v příštím složení podaří na tento trend navázat. Na závěr poděkoval všem, které měl možnost poznat, a konstatoval, že se skutečně nejednalo o ztracených pět let.

E. Benešová vzpomněla, že na začátku byla pevně přesvědčena, že ÚSTR se musí posunout, i dnes soudí, že by to šlo dál. I tak ale dosavadní práce stála mnoho sil. Počátky byly velmi nepřívětivé a nepracovalo se nejlépe. Výsledky musí posoudit jiní. V této souvislosti poděkovala O. Matějkovi a vyzdvihla jeho neuvěřitelnou schopnost vše rozhýbat a všude zaskočit. Závěrem popřála vedení Ústavu, aby do Rady ÚSTR byli zvoleni lidé, kteří budou ochotni spolupracovat a navážou na již odvedenou práci snahou o další rozvoj.

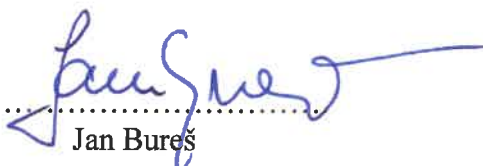
J. Bureš shrnul, že se za uplynulými pěti lety skrývá velký kus práce, který Ústav posunul dál. Když se dnes o ÚSTR píše, jedná se již především o odborné spory. V této souvislosti považuje za největší úspěch odpolitizování instituce. I ve standardním vědeckém prostoru je Ústav již vnímán jako vědecká, vzdělávací a popularizační instituce, nikoliv politická. Vyjádřil naději, aby tento trend pokračoval i nadále. Následně poděkoval E. Benešové za obrovské pracovní nasazení, které všechny motivovalo. M. Uhlovi poděkoval za nadnášení kontroverzních a provokativních témat, které otevíralo debatu veřejnosti, čímž se veřejná diskuze přiblížila německé úrovni. L. Jelínkovi poděkoval za schopnost kompromisu. Závěrem podotkl, že si již všichni zvykli, že druhá část mandátu současné Rady ÚSTR je mnohem klidnější, vyjádřil proto naději, že trend bude pokračovat. V této souvislosti popřál E. Benešové a L. Jelínkovi znovuzvolení, neboť instituci by kontinuita slušela.

Na závěr předal J. Bureš jménem všech zbývajících členů Rady ÚSTR E. Benešové kytilici a ještě jednou jí poděkoval za pětiletou práci.

Vzhledem k tomu, že již nikdo další neměl podnět do diskuze, ukončila E. Benešová v 17.04 hod. jednání.

Další jednání Rady Ústavu v novém složení se bude konat dne 20. 12. 2017 ve 14.00 hod. v budově ÚSTR v Hadovka Office Park, Evropská 2590/33c.

Za správnost:

Jan Bureš